

Załącznik
do Uchwały Nr 12241/2024
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 29 kwietnia 2024 r.

1. W wyniku przeprowadzonej analizy przedłożonego projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Popielów na lata 2024-2030* (sporządzonego na podstawie uchwały Nr LXVII/487/2023 Rady Gminy Popielów z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Popielów na lata 2024-2030*) na podstawie *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego* przyjętego uchwałą Nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2019 r., poz. 1798 z dnia 14.05.2019 r.), a także *Strategii rozwoju województwa opolskiego Opolskie 2030* przyjętej Uchwałą Nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 października 2021 r., stwierdzono, że cele i kierunki rewitalizacji oraz planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Popielów na lata 2024-2030* są zgodne z polityką rozwoju samorządu województwa opolskiego, ustaloną w ww. dokumentach.

1.1 Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (PZPWO)

Zgodnie z PZPWO gmina Popielów wchodzi w skład Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego (MOF OW), tożsamego z obszarem Aglomeracji Opolskiej (AO), stanowiąc element strefy zewnętrznej AO. Miejscowość gminna Popielów jest ośrodkiem satelitarnym w stosunku do rdzenia układu, którego główną funkcją jest zaspokajanie elementarnych potrzeb mieszkańców w zakresie usług podstawowych (m.in. codziennych zakupów, naprawy sprzętu codziennego użytku, edukacji na poziomie podstawowym, podstawowej opieki zdrowotnej, opieki społecznej, potrzeb religijnych i kulturalnych najniższego poziomu).

W celu wzmocnienia pozycji konkurencyjnej oraz poprawy ładu przestrzennego w obrębie AO, PZPWO wskazuje m.in. potrzebę rewitalizacji obszarów zdegradowanych, potrzebę rewitalizacji terenów o szczególnym nasileniu problemów społecznych, ekonomicznych i przestrzennych. Ponadto gmina Popielów jako całość zaliczona została do wiejskich obszarów funkcjonalnych wymagających wsparcia procesów rozwojowych (PZPWO, Rys. 5, str. 27), dla którego przyjęto rozwój wielofunkcyjny jako jeden z podstawowych kierunków rozwojowych. W ramach tego kierunku realizowane mają być m.in. działania związane z rewitalizacją obszarów zdegradowanych.

Projekt *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Popielów na lata 2024-2030* poprzez przeprowadzoną diagnozę obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, wskazane cele, kierunki i działania mające wyprowadzić obszar gminy ze stanu kryzysowego, wykazuje zgodność z polityką przestrzenną regionu określoną w PZPWO (w szczególności z zasadami gospodarowania przestrzenią i kierunkami zagospodarowania przestrzennego, w tym z poprawą ładu przestrzennego oraz dostosowaniem do skutków zmian klimatycznych), pomimo, że projekt dokumentu nie przywołuje bezpośrednio odniesień do treści opisanych w regionalnym planie zagospodarowania przestrzennego. Nawiązanie do PZPWO zostało wyartykułowane w dokumencie w rozdziale 3. *Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi na poziomie kraju, województwa oraz gminy*, w Tabeli 17. na str. 45, jedynie poprzez wskazanie roli, jaką pełni ten dokument. Pominięto natomiast jakiegokolwiek wskazanie zbieżności GPR-u z przyjętymi celami, kierunkami i zasadami określonymi w planie regionalnym.

W związku z tym zaleca się wprowadzenie zapisów bezpośrednio wskazujących na powiązania projektu GPR-u z obszarami tematycznymi działań służących realizacji strategicznego celu polityki przestrzennej województwa PZPWO, na przykład poprzez wskazanie strategicznego celu polityki przestrzennej województwa opolskiego, tj. kształtowania struktury przestrzennej odznaczającej się wysokim poziomem ładu przestrzennego (w tym działanie: *Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego*), naczelną zasadę zrównoważonego rozwoju oraz wynikające z

niej szczegółowe zasady gospodarowania przestrzenią, czy przywołanie struktury hierarchiczno-funkcjonalnej sieci osadniczej województwa opolskiego oraz miejsce gminy Popielów w tej strukturze.

1.2 Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030

Po analizie projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Popielów na lata 2024-2030* (projekt GPR) stwierdzono, że zachowuje on spójność ze Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030. Autorzy przywołują (na str. 43) treść celów strategicznych Strategii Opolskie 2030, jednak nie pokazują bezpośrednich relacji między nimi, a celami określonymi w projekcie GPR.

Biorąc pod uwagę powyższe, prosimy jednocześnie o uwzględnienie w projekcie GPR następujących zmian:

- Str. 42 Rozdział 3 *Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi na poziomie kraju, województwa oraz gminy* – tytuł rozdziału nie koresponduje z jego treścią. Każda z zamieszczonych w rozdziale tabel zawiera opis dokumentów na poszczególnych poziomach planowania, żadna nie zawiera natomiast opisu ww. powiązań. **Sugeruje się zmianę tytułu rozdziału lub uzupełnienie jego treści poprzez wskazanie tych powiązań.**
- Str. 43 Tabela 16. *Opis dokumentów na poziomie krajowym powiązanych z Gminnym Programem Rewitalizacji - Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK)* nie jest dokumentem aktualnie obowiązującym, dlatego **sugerujemy jego usunięcie.**
- Tabela 17. *Opis dokumentów na poziomie ponadlokalnym powiązanych z Gminnym Programem Rewitalizacji:*
 - **ze względu na zawartość tabeli sugerujemy uzupełnienie jej tytułu: „na poziomie regionalnym i ponadlokalnym”;**
 - **prawidłowy zapis tytułu strategii regionalnej to: Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 – pisane bez myślnika. Dodatkowo prawidłowy zapis jej celów strategicznych to (pisownia z wielkich liter):**
 - Cel strategiczny 1: Człowiek i relacje – Mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę
 - Cel strategiczny 2: Środowisko i rozwój – Środowisko odporne na zmiany klimatyczne i sprzyjające rozwojowi
 - Cel strategiczny 3: Silna gospodarka – Gospodarka inteligentna wzmocniająca konkurencyjność regionu
 - usunięcie z Tabeli programów: Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2018-2025 oraz Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2018-2025 – zastąpił je jeden dokument tj. Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025,
 - w Tabeli wymieniony jest Program ochrony powietrza dla województwa opolskiego 2020 – warto wspomnieć o jego aktualizacji z 2023 roku.

2. Równocześnie przekazujemy poniżej wyniki wstępnej analizy projektu dokumentu w aspekcie GPR pełniącego funkcję strategii IIT, pod kątem wymogów ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (tzw. ustawy wdrożeniowej), *Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* oraz *Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim* (Uchwała

nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z 24.04.2023 r.) oraz, w późniejszym etapie, wpisania GPR do wykazu programów rewitalizacji:

2.1 w zakresie możliwości finansowania strategii IIT

Zgodnie z zapisami art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. *o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* (tzw. ustawa wdrożeniowa) Instytucja Zarządzająca wydaje opinię w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniącego funkcję strategii IIT) opracowanej na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego w perspektywie 2021-2027.

Opinia IZ dla GRP (w zakresie możliwości finansowania strategii IIT) w ramach programu regionalnego wydawana jest w trybie art. 36 ust. 4 ustawy wdrożeniowej, tj. na zasadach określonych dla strategii IIT, w terminie 60 dni od dnia otrzymania przez IZ przyjętego przez gminę dokumentu.

Powyższe oznacza, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów w zakresie możliwości ich finansowania z FEO 2021-2027, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR oraz opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji.

Ponieważ przedmiotowa opinia IZ FEO 2021-2027 ma miejsce na wniosek gminy przed złożeniem pierwszego projektu rewitalizacyjnego do dofinansowania i jest dokonywana na podstawie przekazanego przez gminę projektu GPR na obecnym etapie IZ dokonała roboczej weryfikacji projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Popielów na lata 2024-2030* pod kątem elementów wynikających z art. 29 rozporządzenia ogólnego 2021/1060 oraz art. 36 ustawy wdrożeniowej.

W myśl powyższego projekt GPR Gminy Popielów był weryfikowany pod kątem zawarcia w nim podstawowych elementów właściwych dla strategii IIT, takich jak:

1. syntezy diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
2. celów, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu;
3. listy projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
4. opisu procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmioty reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT.

W związku z tym, iż zgodnie z zapisami projektu GPR Gminy Popielów, dokument ma pełnić funkcję strategii IIT w kontekście zapisów art. 29 rozporządzenia ogólnego, **stwierdza się, iż dokument zawiera elementy właściwe dla strategii IIT.**

W kontekście listy projektów ujętych w Rozdz. 6. *Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych* – wyjaśniamy, że w przypadku, gdy program *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027* (FEO 2021-2027) planowany jest jako potencjalne źródło współfinansowania działań rewitalizacyjnych, to wsparcie takie możliwe jest w Priorytecie 10 *Fundusze Europejskie na wzmacnianie potencjałów endogenicznych opolskiego* (w przypadku gmin wiejskich jest to działanie 10.5 *Rewitalizacja na obszarach innych niż miejskie*).

Zgodnie z interwencją zaplanowaną w ramach FEO 2021-2027 w obszarze rewitalizacji wsparcie skierowane będzie wyłącznie na następujący typ projektu „*Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, mająca na celu realizację kompleksowych, zintegrowanych działań na rzecz: lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, skoncentrowanych terytorialnie i prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji*”. Interwencje w obszarze rewitalizacji finansowane będą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Powyższe nie oznacza, że w ramach GPR nie można ujmować innych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jednak w przypadku projektów, których potencjalnym źródłem finansowania ma być działanie 10.5 FEO 2021-2027, muszą się one wpisywać w ww. typ projektu.

Ewentualne uzupełnienie rewitalizacyjnych projektów infrastrukturalnych finansowanych w ramach działania 10.5 *Rewitalizacja na obszarach innych niż miejskie* FEO 2021-2027 o elementy „miękkie” możliwe jest pod warunkiem ich zgodności z celami Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (w ramach cross-finansingu - na poziomie 15%).

Ponadto dokument wymaga dokonania korekty w poniższym zakresie:

- **prawidłowa nazwa programu regionalnego dla Województwa Opolskiego w perspektywie finansowej 2021-2027 to Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 [FEO 2021-2027], a nie „Fundusze Europejskie dla Województwa Opolskiego na lata 2021-2027” – należy skorygować w całości dokumentu.**

Podsumowując, formalny proces opiniowania i wpisania GPR Gminy Popielów przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu zostanie przeprowadzony zgodnie z procedurą przyjętą Uchwałą nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia *Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim.*

2.2 w zakresie wymogów stawianych przez ustawę o rewitalizacji;

Zaktualizowany dokument Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej *Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* oraz Procedura Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotycząca opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji

w województwie opolskim (Uchwała nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z 24.04.2023 r.) określają, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, Zarząd Województwa ma przeanalizować spełnienie przez uchwalony GPR warunków wymienionych w art. 15 ust. 1.

W związku z tym, w wyniku przeprowadzonej weryfikacji projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Popielów na lata 2024-2030* w zakresie wymogów stawianych przez ustawę o rewitalizacji, stwierdzono, że projekt GPR:

- został sporządzony dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego w drodze uchwały rady gminy (Uchwała nr LXIV/463/2023 Rady Gminy Popielów z dnia 28 września 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Popielów (Dz. Urz. WO z 2023, poz. 2959)), na podstawie diagnozy delimitacyjnej. Na podstawie dokonanej analizy wyodrębniono obszar zdegradowany Gminy Popielów. W wyniku koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, jak również ze sfer pozaspołecznych, jako obszar zdegradowany wskazano trzy obszary analityczne zlokalizowane w gminie Popielów

tj: Karłowice, Popielów i Stare Siołkowice. W procesie dalszych prac i analiz wyodrębniono obszar rewitalizacji, wyznaczony jako dwa podobszary w miejscowości Karłowice i Popielów. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji oznaczono na Rys. 3, str. 14.

- wskazuje, że obszar rewitalizacji obejmuje tereny nieprzekraczające 20% powierzchni gminy (550,79 ha co stanowi 3,14% powierzchni gminy Popielów) oraz tereny zamieszkałe przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy (2267 osób co stanowi 29,48% mieszkańców gminy Popielów) (Rozdz. 1, str. 15).
- zawiera szczegółową diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych oraz lokalnych potencjałów, sporządzoną dla obszaru rewitalizacji (podobszary Karłowice i Popielów) w strefie społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Zidentyfikowano potencjały i problemy obszaru rewitalizacji. Finalną część analizy każdej z opisanych sfer jest czytelne podsumowanie ze wskazaniem głównych zagadnień. (rozdz. 2, str. 16-41).

W ramach opisu Potencjału środowiskowego (str. 40) wpisano jednocześnie prawnie chronione obszary i obiekty, jak i podkreślono „doskonały potencjał do wykorzystania OZE” – takie zestawienie raczej wskazuje na możliwy konflikt przestrzenny i środowiskowy niż „solidną podstawę dla ochrony środowiska i rozwoju ekoturystyki, jednocześnie kształtując możliwości dla zrównoważonego rozwoju.” Wskazane jest ponowne przeanalizowanie i ujęcie tej problematyki zgodnie z logiką zagadnienia.

- opisuje pokrótce główne cele i kierunki dokumentów strategicznych gminy (tj. Strategią rozwoju Gminy Popielów na lata 2021-2030, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Popielów, Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Popielów na lata 2016-2025, Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii), natomiast **brak jest opisów powiązania GPR z tymi dokumentami.** (Rozdz. 3, str. 42-47). **Sugerujemy ponowną analizę i uzupełnienie opisów powiązania GPR z przywoływanymi dokumentami, zarówno na szczeblu lokalnym, jak i ponadlokalnym i wyższym.**
- zawiera opis wizji stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji, sporządzonej na podstawie pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji (Rozdz. 4, str. 48).
- zawiera cele oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji negatywnych zjawisk, planowanych do realizacji na obszarze rewitalizacji. Wyznaczono trzy cele, tj.:
 - Cel 1 Przeciwdziałanie wykluczeniu oraz problemom społecznym wśród mieszkańców Gminy Popielów.
 - Cel 2 Aktywizacja i integracja lokalnej społeczności.
 - Cel 3 Zwiększenie atrakcyjności Popielowa oraz Karłowic jako miejsca zamieszkania – przeciwdziałanie kryzysowi demograficznemu.

Realizacja celów ma być możliwa poprzez realizację 12 kierunków działań, które są uszczegółowieniem wyznaczonych celów. Układ celów i odpowiadające im kierunki działań został czytelnie przedstawiony w tabeli na str. 49-50. (Rozdz. 5, str. 49-50).

Dla czytelności logiki dokumentu zaleca się wskazanie w tym rozdziale bezpośrednich powiązań zaplanowanych celów i kierunków działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk z opracowaną uszczegółowioną diagnozą obszaru rewitalizacji (gdzie ww. negatywne zjawiska zostały wyartykułowane) oraz opisaną na jej podstawie wizją obszaru.

- w ramach opisu przedsięwzięć rewitalizacyjnych zamieszczono charakterystykę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w formie sześciu tabel 20-25 (Rozdz. 6.1, str. 52-57). W ramach uporządkowanych tabel-fiszek z opisami zawarto w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: tytuł, wnioskodawcę i potencjalnych partnerów, lokalizację, opis stanu, cel i zakres przedsięwzięcia, produkty i rezultaty przedsięwzięcia wraz ze wskaźnikami, czas realizacji i szacowaną wartość, oraz potencjalne źródła finansowania. Ujęto także przedsięwzięcia rewitalizacyjne służące realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 oraz z 2021 r. poz. 11 i 234).

Uzupełnienia wymagają opisy działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 5 lit a ustawy o rewitalizacji).

W tabelach-fiszkach projektowych nie wskazano bezpośrednio spójności przedsięwzięć z celami i kierunkami działań GPR. Dla uzyskania czytelności dokumentu i przedstawienia logiki interwencji zaleca się wskazanie, które cele i kierunki są realizowane poprzez poszczególne przedsięwzięcia.

Przewidziano realizację 6 przedsięwzięć, które zgłoszono w ramach otwartego naboru projektów. Wszystkie planowane przedsięwzięcia mają charakter infrastrukturalny. **Brak w tym zestawieniu przedsięwzięć „miękkich”, choćby takich, jakie sygnalizuje się w przedstawionej wcześniej wizji (str. 48). Dla uzyskania kompletności i kompleksowego ujęcia procesu rewitalizacji wnosi się o uzupełnienie planowanych przedsięwzięć o działania miękkie, społeczne, zgodne z potrzebami obszaru rewitalizacji wskazanymi w szczegółowej diagnozie oraz z przedstawioną wizją obszaru.** Zaleca się także dodanie listy podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, która jest wprost wymagana w art. 15 ust. 1 pkt 5 lit a ustawy o rewitalizacji.

- Zawiera charakterystykę pozostałych uzupełniających/dodatkových przedsięwzięć rewitalizacyjnych, mających na celu wzmocnienie podstawowych działań rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk. 6 planowanych przedsięwzięć ma charakter inwestycyjny, nie są planowane przedsięwzięcia „miękkie”, społeczne, partycypacyjne. (Rozdz. 6.2, Tab. 26-31, str. 58-63). **Sugerujemy ponowną analizę i uzupełnienie.**
- wskazuje przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które mogłyby być kompleksowe, tzn. razem mogłyby stanowić kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane w obszarze rewitalizacji problemy i źródło szerszego oddziaływania, **pod warunkiem uzupełnienia planowanych przedsięwzięć o działania społeczne, partycypacyjne, uzupełniające planowane przedsięwzięcia inwestycyjne i infrastrukturalne. Sugerujemy ponowną analizę i uzupełnienie.**
- Tytuł Rozdziału 6.4 (str. 68-70) sugeruje, że zawiera on opis mechanizmów integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jednak takiego opisu w treści brakuje. **Sugerujemy ponowną analizę i uzupełnienie.** Integracja polegać powinna m.in. na powiązaniu działań koncepcyjnych, organizacyjnych i finansowych przy wykorzystaniu mechanizmów integracji na poziomie celów, partycypacji społecznej i zarządzania wdrażaniem, w myśl zasad kompleksowości, koncentracji i komplementarności interwencji.

- zawiera opis komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych w poszczególnych wymiarach, w tym komplementarność problemową, w obszarze przestrzenno-funkcyjnym, proceduralno-instytucjonalną, społecznym, gospodarczym, środowiskowym i technicznym wraz z podsumowaniem. W Tabeli 33 i 34 na str. 68 i 69 wskazuje się komplementarność problemową poszczególnych przedsięwzięć, jednak nieczytelne jest postąpienie się numerami przedsięwzięć, ponieważ wcześniej nie przypisywano im numerów, jedynie numerowano tabele (od 20 do 31). Można przypuszczać, że numerom odpowiada kolejność przedsięwzięć opisywanych w dokumencie, lub numeracja przyjęta w tabeli dotyczącej szacunkowych ram finansowym, jednak dla poprawienia czytelności sugeruje się jednoznaczne przyporządkowanie planowanym przedsięwzięciom ich numerów (w tabelach-fiskach projektowych) lub postępowanie się pełnymi nazwami przedsięwzięć. (Rozdz. 6.4 str. 68-70).
- określa szacunkowe/indykatywne ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji w formie tabelarycznej wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych dla projektów podstawowych i uzupełniających, zestawione w formie tabeli (Rozdz. 6.3 str. 64-172; Tabela 32). Z treści dokumentu wynika, że nie przewiduje się finansowania ze środków prywatnych. Zwraca się uwagę, że dla zachowania zasad komplementarności, wzmocnienia synergii oraz zapewnienia kompleksowego wsparcia projektów rewitalizacyjnych, wskazane jest by w planowanych ramach finansowych uwzględnić także środki prywatne.
- zawiera opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, strukturę organizacyjną (Rys. 19. str. 72) wraz z zasadami powołania Komitetu Rewitalizacji oraz zasadami funkcjonowania. (Rozdział 7.1 str. 71-72). Niejednoznacznie określono, że: „Do zadań Komitetu należeć będzie: (...) sporządzanie raportów z wdrażania GPR i przekazywanie ich Komitetowi Rewitalizacji”. Sugerujemy ponowną analizę i uzupełnienie.
- zawiera opis sposobu zaangażowania interesariuszy w proces rewitalizacji i procedury uspołecznienia procesów na etapie przygotowania dokumentu, m.in.: konsultacji uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji; przystąpienia do opracowania GPR; naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych; konsultacji projektu GPR i jego przyjęcia. (Rozdz. 7.7, str. 74-76). W ramach tego rozdziału zabrakło opisu sposobu zaangażowania konkretnych partnerów społeczno-gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji), informacji o efektach realizowanych form partycypacyjnych (liczba osób biorących udział, liczba wniosków, projektów, ile zgłoszono, ile odrzucono, itp.), a także określenia planowanych form partycypacji/uspołecznienia na etapach realizacji i wdrażania GPR. Sugerujemy ponowną analizę i uzupełnienie.
- zawiera opis systemu monitorowania, oceny aktualności i stopnia realizacji programu, a także ramowy harmonogram realizacji (Tab. 35, str. 73) oraz szacunkowe koszty zarządzania programem (Rozdział 7.2, 7.3 i 7.4 str. 72-73). W rozdziale opisującym system monitorowania i oceny GPR nie ujęto metod, wskaźników, proponowanych danych monitorowania i oceny. Sugerujemy ponowną analizę i uzupełnienie rozdziału.
- wskazano na brak konieczności zmiany w uchwałach o których mowa w art.21 ust.1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy

i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611 oraz z 2021 r. poz. 11) – Rozdz. 9.1, str. 77)

- wskazano, że na obszarze rewitalizacji nie planuje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji (Rozdz. 7.5, str. 74).
- opisuje sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym wskazuje na brak konieczności zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (Rozdz. 8.2, str. 77).
- **nie ma dołączonego załącznika graficznego przedstawiającego podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji, sporządzonego na mapie w skali 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej.**
- **brak informacji nt opracowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ).**

Dodatkowo proponuje się przeprowadzić korektę redakcyjną dokumentu.

Na podstawie przeprowadzonej dalszej weryfikacji, stwierdzono, że do projektu GPR **nie dołączono formy cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Należy pamiętać, że na etapie formalnego opiniowania dokumentu gminnego programu rewitalizacji w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR, opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji, oraz z dołączoną formą cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Przez mapę cyfrową należy rozumieć mapę w wersji wektorowej (np. format SHP, DXF) posiadającą reprezentację geometryczną określoną w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych (np. układ PL1992 lub PL-2000). Po umieszczeniu GPR w wykazie, mapa zostanie wykorzystana do zasilenia komponentu dotyczącego rewitalizacji w systemie informacji przestrzennej województwa opolskiego (Geoportal).

W związku z powyższym - proces opiniowania i wpisania *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Popielów na lata 2024-2030* przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu zostanie przeprowadzony zgodnie z procedurą przyjętą Uchwałą nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia *Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim*.

Podsumowując, oraz mając na uwadze art. 36 ustawy wdrożeniowej, **formalny proces opiniowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Popielów na lata 2024-2030 przez IZ FEO 2021-2027** będzie obejmował weryfikację w zakresie **możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniący funkcję strategii IIT opracowany na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027, zgodnie z ustawą wdrożeniową.**

Tym samym robocza weryfikacja przeprowadzona na tym etapie przez IZ FEO 2021-2027 nie stanowi ww. opinii. Aby uchwalony GPR spełniał te wymagania i mógł być podstawą ewentualnego ubiegania się o dofinansowanie ze środków FEO, powinien spełniać przedłożone powyżej warunki.